

Zpráva pražské organizace SKIP za rok 2016

Valná hromada

16. 3. proběhla regionální valná hromada. Za předsedkyni byla zvolena Mgr. Lenka Maixnerová z NLK, místopředsdkyní se stala PhDr. Linda Jansová, Ph.D., z NK ČR.

Semináře a dílny

19. 3. se v návaznosti na dílnu Vánoční origami, která proběhla koncem roku 2015 a setkala se se značným ohlasem, uskutečnila **dílna Velikonoční origami**, kterou opět vedla PhDr. Marcela Buřilová s kolegyněmi. Na její organizaci se kromě pražské organizace SKIP podílely Klub tvořivých knihovníků SKIP, Česká origami společnost a 52. dívčí skautský oddíl ORIGAMI. Akce se zúčastnilo jedenáct zájemců o origami.

2. 5. se konala dílna **Vytvořme společně e-knihu**, kterou vedli Mgr. Kateřina Šírová Vojířová, Mgr. Marta Jílková a Jonáš Vohrta z digitalizačního oddělení Městské knihovny v Praze. Pražská organizace SKIP ji uspořádala společně s Národní knihovnou ČR, v jejíž prostorách se dílna uskutečnila. Sedmáct účastníků dílny se seznámilo s tím, jak vzniká e-kniha, a následně se přímo podíleli na vzniku jedné e-knihy, konkrétně zpracovávali dílo Karla Poláčka Se žlutou hvězdou. E-kniha je zpřístupněna na webu Městské knihovny v Praze (<https://search.mlp.cz/cz/titul/se-zlutou-hvezdou/4243016/>). Dílna byla realizována s finanční podporou Ministerstva kultury ČR a Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR.

10. 10. se v Klementinu uskutečnil seminář **Evergreen v českých knihovnách 2016**, který pražská organizace SKIP uspořádala ve spolupráci s Národní knihovnou ČR a Knihovnou Jabok. Na semináři byla věnována pozornost mj. přístupnosti Evergreenu pro zrakově postižené uživatele, nově vytvořenému modulu pro zobrazování přidaného obsahu ze serveru obalkyknih.cz, tvorbě seznamů studijní literatury a sdílení informací a komunikaci v komunitách kolem svobodných knihovních softwarů. Celkem šestnáct účastníků a přednášejících na semináři rovněž oslavilo několika výročí, konkrétně deset let ostrého provozu Evergreenu v USA, pět let ostrého provozu Evergreenu v ČR a rok provozu společného katalogu dvou knihoven v ČR s využitím Evergreenu.

1. 11. proběhla dílna **Vzdělávejme se systematicky**, jejímž cílem bylo umožnit účastníkům sdílet praktické zkušenosti vztahující se ke vzdělávání pracovníků knihoven a vytvořit seznam kroků usnadňujících zavedení systematického vzdělávání do knihoven nebo jejich dílčích organizačních složek. Dílna se konala v Klementinu (Národní knihovna byla opět spolupřadatelem akce). Na dílně se sedmi účastníky se podílelo celkem pět moderátorů/organizátorů. Díky tomu byla zajištěna vysoká míra interaktivity akce.

25. 11. proběhl seminář **Ochrana novodobých knihovních fondů**, kde Ing. P. Vávrová, Ph.D., z NK ČR a Lukáš Pajer z firmy Ceiba seznámili účastníky s tím, jak provádět průzkum fyzického stavu fondů, jak je čistit, jaké jsou materiály a metody konzervace, jak provádět restaurování či opravu knih, jak na odkyselování novodobých knih, jak provádět kontrolu klimatických parametrů a kontrolu mikrobiologické aktivity a se způsoby dezinfekce a dezinsekce. L. Pajer předvedl jak provádět ambulantní opravy s použitím výrobků firmy Ceiba. Závěrem Mgr. A. Vančurová z Knihovny chemie PF UK mluvila o boji s plísní v praxi. Celkem se semináře zúčastnilo 27 účastníků a tři přednášející.

Literární vycházky

Na 25. 5. se uskutečnila literární vycházka s p. Kratochvílovou **Po stopách Karla IV.** s projížďkou po Vltavě, které se zúčastnilo 21 lidí. Během vycházky a projížďky po Vltavě proběhla i komentovaná prohlídka Muzea Karlova mostu. 6. 12. proběhla předvánoční literární **vycházka po pražských pasážích**.

Exkurze

První exkurze v roce 2016 se uskutečnila 21. 1., kdy jsme se šli podívat do **Knihovny Divadelního ústavu**. Knihovnou nás prováděla její vedoucí paní Helena Hantáková a také další kolegové z jiných oddělení Divadelního ústavu. Knihovna slouží zejména odborné divadelní veřejnosti, studentům a pedagogům uměleckých škol. Čtenářům je v knihovně k dispozici rozsáhlá síť knihovnických služeb. Ve fondu najdeme především odbornou divadelní literaturu, texty divadelních her, literaturu příbuzných oborů a periodika, také audiovizuálními dokumenty, drobné kabaretní tisky, kostýmní listy a hudebniny. Kromě Knihovny má **Divadelní ústav** také další oddělení zpracovávající informace a sbírky, a to Informačně-dokumentační oddělení, Bibliografické oddělení a Oddělení sbírek archivu. Exkurze se účastnilo 22 účastníků.

V únoru se kvůli velkému zájmu uskutečnily dvě exkurze do **Knihovny a archivu Českého rozhlasu**, a to ve dnech 22. a 29. 2. Těchto dvou exkurzí se zúčastnilo celkem 42 lidí. Hlavním posláním Knihovny ČRo je podpora programu vysílání – připravuje podklady pro potřeby vysílání Českého rozhlasu, provádí rešeršní činnost a zpracovává bibliografické informace. Umožňuje přístup k informacím z rozhlasové historie studentům, badatelům i laické veřejnosti. Fond čítá téměř 70 000 svazků a je tematicky rozdělen do několika desítek vědních oborů. Archiv soustřeďuje, ukládá, zpracovává a zpřístupňuje veškerý archivní materiál z činnosti Českého rozhlasu a jeho předchůdců. Jeho součástí je také badatelna, která poskytuje služby i veřejnosti.

23. 3. jsme se zúčastnili exkurze do **Knihovny geologie Přírodovědecké fakulty UK**.

Exkurze přilákala devět účastníků. Knihovna byla nově zrekonstruována, rekonstrukce proběhla v letech 2014 až 2016 a dotkla se volného výběru a studovny periodik, ale proběhly i další dílčí úpravy (malování, zpevnění stropů atd.). Kromě nově vybaveného volného výběru byla také nakoupena nová výpočetní technika pro uživatele. Knihovna se navíc může pochlubit novým systémem ochrany fondu RFID. Podstatná část dnešní Knihovny geologie je tvořena fondem bývalého c.k. geologicko-paleontologického ústavu Německé univerzity z let 1877 až 1944 a fondem geologického ústavu české Karlovy univerzity, budovaný od jeho zřízení v r. 1920. Nyní fond Knihovny geologie obsahuje přibližně 193 000 svazků.

21. 4. celkem 26 účastníků navštívilo **Kapucínskou provinční knihovnu**. Knihovna se nachází v prostorách Kláštera kapucínů při kostele P. Marie Andělské v Praze na Loretánském náměstí na Hradčanech. Naší průvodkyní byla provinční knihovnice paní Mgr. Vlasta Scheuflerová. Knihovna je soukromou knihovnou řádu Menších bratří kapucínů. Knihovní fond nyní obsahuje přibližně 60 000 knih a je zpřístupňován badatelské veřejnosti pouze prezenčně. Všechny knihy jsou zkatalogizovány a záznamy je možné vyhledávat v online katalogu. Fond knihovny tvoří rukopisy, inkunábule, staré tisky, knihy a časopisy 19. a 20. století. Jeho součástí jsou i zakázané knihy – Libri prohibiti. Oborově jsou knihy zaměřeny převážně na filozofii, scholastiku, teologii, lékařství a dějiny umění. Knihy jsou stavěny většinou formátově a jsou umístěny v původních barokních regálech a skříních, což podtrhuje specifickou atmosféru knihovny. Mohli jsme obdivovat charakteristickou úpravu hřbetů knih v různém barevném provedení, ze kterého lze určit, z jakého kláštera knihy pocházejí. Část knih je na hřbetě opatřena i historickými signaturami.

Další zajímavá exkurze proběhla 19. 5., kdy jsme se šli podívat do oddělení **Archivu a programových fondů (APF) České televize**, jehož součástí je také studijní knihovna. Archiv dokumentuje zpravodajské materiály, provádí odborné rešerše, vytváří metodiku vyhledávání v databázích a dodává podklady právnímu útvaru pro smluvní zajištění práv u archivních pořadů. V depozitářích v areálu Kavčích hor jsou uloženy tisíce hodin audiovizuálních záznamů na různých typech nosičů a kromě nich jsou v archivu uchovávány i zvukové a písemné záznamy archivní hodnoty. V roce 2010 zahájil APF digitalizaci svých fondů, která je zásadním krokem pro zpřístupnění v rámci digitálních technologií a uchování archivního dědictví České televize i pro budoucí generace. Během jsme navštívili kromě studijní knihovny a správy programových fondů také fonotéku, filmotéku a videotéku České televize. Počet účastníků byl limitovaný, zúčastnilo se jí 20 osob.

Na konci června jsme navštívili nově otevřenou **pobočku Městské knihovny v Praze Vozovnu**. Z bývalé prodejny potravin a nevyužívaného podzemního skladu v bytovém domě ze 70. let minulého století v Praze 3 vznikla nová, moderně pojatá pobočka Městské knihovny a kulturní centrum – to provozuje Praha 3. Zatímco kulturní centrum využívá podzemní prostory, čtenářům je vyhrazena nadzemní část. Vozovna byla otevřena na konci roku 2015. Autorem návrhu proměny jsou architekti Roman Brychta a Petr Lešek, spolupracující pod hlavičkou ateliéru Projekt architekti, kteří stojí také za novou budovou Národní technické knihovny v Praze, Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové a některých dalších knihoven. Na exkurzi se přišlo podívat 16 osob.

Po prázdninách jsme pravidelné exkurze zahájili 19. 9., a to návštěvou **Knihovny Národní galerie**. Té se zúčastnilo 32 zájemců. Knihovna Národní galerie v Praze je specializovanou knihovnou zaměřenou na výtvarné umění – malířství, sochařství, architekturu a dějiny umění. Sídlí ve Šternberském paláci na Hradčanském náměstí. Kromě knihovny jsme také měli možnost podívat se do Sbírky starého umění NG, která sídlí tamtéž.

V říjnu jsme měli možnost podívat se do nových prostor **Pedagogické knihovny J.A. Komenského**, tuto možnost si nenechalo ujít 25 účastníků. Tato ústřední specializovaná knihovna pro pedagogiku a školství České republiky je oddělením Národního pedagogického

muzea a knihovny J. A. Komenského, státní příspěvkové organizace v působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Shromažďuje fond domácí a zahraniční literatury, informačních pramenů a zdrojů z oblasti výchovy, vzdělávání, školství a příbuzných společenských věd. Fond tvoří téměř půl milionu svazků. Do svého nového sídla se přestěhovala po náročné rekonstrukci památkově chráněného objektu v ulici Jeruzalémská. V novém moderně pojatém interiéru čtenářského patra knihovna získala rozšířené prostory půjčovny a svým čtenářům nabídne služby ve dvou studovnách - všeobecné a speciálních fondů. Nový je také dětský koutek.

Poslední exkurze v roce 2016 se uskutečnila 29. 11. Jednalo se o exkurzi do **Knihovny Amerického centra**, kterou navštívilo 18 účastníků. Americké centrum v Praze je americké kulturní středisko Velvyslanectví USA v Praze. Zprostředkovává informace o Spojených státech amerických, jejich politice, historii, ekonomice a společnosti. Snaží se přiblížit USA odborné i široké veřejnosti. Je místem, kde se setkávají čeští a američtí experti, akademici z různých oblastí společenského zájmu a podílejí se o své zkušenosti a také oknem do amerického umění a kultury. Knihovní fond se zaměřuje na americké dějiny, současnou domácí politiku, zahraniční politiku, ekonomiku, společnost, právo apod. K dispozici je online katalog knihovny a knihy je možné půjčit si absenčně. Ve studovně jsou veřejnosti k dispozici americké noviny a časopisy (i odborné) a online databáze amerických informačních zdrojů. Poskytuje přístup do virtuální knihovny eLibrary USA, která zpřístupňuje 20 online databází zaměřených především na výuku angličtiny, studium, historii, kulturu, vědu, technologie, cestování a podnikání ve Spojených státech.

Deset exkurzí do devíti knihoven, které byly v roce 2016 zorganizovány, navštívilo celkem 210 zájemců.

Divadlo

Pro individuální členy pražské organizace SKIP zajistila lístky na čtyři divadelní představení:

- 5. 1. 2016 Žitkovské bohyně – 20 vstupenek,
- 3. 2. 2016 Audience u královny – 20 vstupenek,
- 13. 4. 2016 S úsměvy idiotů – 20 vstupenek,
- 11. 9. 2016 Manon Lescaut – 30 vstupenek.

Zájezdy

V roce 2016 byly zorganizovány čtyři zájezdy – do Kittenberských zahrad v Rakousku (21. 5.), na happening do Vsetína a na Slovensko (29. 9. – 1. 10.), do adventního Pasova (3. 12.) a Budyšína (10. 12.).

Vánoční setkání

8. 12. proběhlo vánoční setkání se spisovatelkou Alenou Ježkovou.

Benefity

Pražský výbor v roce 2016 finančně podpořil účast:

- seniorů na valné hromadě v Hradci Králové (14.–16. 6.),

- Z. Houškové a L. Zemánkové na konferenci Co venkovské knihovny umějí a mohou (15.–17. 9.),
- B. Drobíkové na konferenci IFLA WLIC ve městě Columbus v americkém Ohio (13.–19. 8.),
- F. Šíra na konferenci Diskografentag ve španělské Barceloně (27.–29. 5.).

Pražský výbor se v r. 2016 sešel devětkrát. Celkem bylo uspořádáno **27 různých akcí**.

SKIP region Praha má v roce 2016 66 institucionálních členů a 196 individuálních členů.

Za přispění členů výboru zpracovala Mgr. Lenka Maixnerová, předsedkyně pražské organizace SKIP

V Praze dne 15. 12. 2016